

และโดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรในระหว่างเวลาที่ใช้บังคับเพราะกาลในรัฐธรรมนูญแห่งราช
อาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาตรา ๔๗ กำหนดให้สมาชิก
ประเภทที่ ๒ ประชุมเลือกตั้งบุคคลเข้าแทนในตำแหน่งสมาชิกที่ว่าง
และโดยที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๒ ได้ประชุม
เลือกตั้งนายทวารตรี สวัสดิ์ จันทร์มณี นายจิตตะเสน บัญจะ และ
นายเฉลียว ปทุมรส เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๒
และแจ้งมายังสภาผู้แทนราษฎรให้ทราบแล้ว

จึงขอแจ้งให้ทราบทั่วกัน

ประกาศมาณวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๓

พระยามานวราชเสวี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยย่อ

ครั้งที่ ๓๕ / ๒๕๑๓ (สามัญ) สมัยที่ ๒ ชุดที่ ๓

วันเสาร์ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๓

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๓๓ นาฬิกา

เมื่อสมาชิกมาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ประธานสภา ฯ ได้
กล่าวเปิดประชุมและแจ้งต่อที่ประชุมว่า ได้รับหนังสือจากประธาน

กรรมการศาลพิเศษแจ้งมาว่า ศาลพิเศษได้ตั้ง พ.อ. พระดิทธิ
เรืองเดชพล และ ร.ท. ณ เณร ตาตะถักษมณี สมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร ซึ่งต้องหาว่าเป็นกบฏ ในระหว่างสอบสวนมีกำหนด ๓๕ วัน
นับตั้งแต่วันที่ ๑๗ เดือนนี้ เป็นต้นไป

ที่ประชุมรับทราบ

ประธานสภา ฯ อนุญาตให้สมาชิกสภา ฯ ตั้งกระทู้ถามรัฐบาล
ได้ตามลำดับ คือ

๑. นายอำเภอ อิศรางกูร ณ อยุธยา (สิงห์บุรี) ตั้งกระทู้ถาม
ว่า ตามที่พระราชบัญญัติพิทักษ์อัตรากำลังการ (ฉบับที่ ๓) พุทธ
ศักราช ๒๔๘๓ ได้ประกาศออกใช้แล้วนั้น เวลานี้ปรากฏว่าสินค้า
บางอย่างที่ใ้รับการยกเว้นอากร เช่นการอุดหนุนการเกษตรกรรม
มีสินค้าจอมบาดไถนา และสินค้าอื่น ๆ ที่ใ้รับการยกเว้นหรือลด
หย่อนภาษีอากรเข้า ก็พลอยขึ้นราคาสูงตามกันไปโดยมาก การ
ขึ้นราคาสินค้าที่กล่าวมาดังกล่าวขึ้นตามท้องถื่นต่างจังหวัดจนเกิดความ
ร้อนใจราษฎรชาวไร่ชาวนาผู้ที่จะต้องซื้อใช้ รัฐบาลมีนโยบายที่
จะจัดการดูแลควบคุมมาตรฐานการถือโอกาสขึ้นราคาสินค้าในเรื่อง
เช่นนี้ไว้อย่างไรบ้างหรือไม่

พ.อ. พระบริภัณฑ์ยุทธกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ
ตอบว่า กระทรวงเศรษฐการได้ตระหนักพฤติการณ์^{นี้} ในสินค้า
บางอย่างเหมือนกัน จึงได้ประกาศแถลงการเตือนบรรดาพ่อค้า
ไว้ตั้งแต่เมื่อวันที่ ๒๓ เดือนนี้แล้ว ทงทงในทางวิทยุกระจายเสียงและ
ในทางหนังสือพิมพ์ด้วย ในประกาศนี้ได้แถลงเด่นชัดว่าถ้าหากพฤติ
การณ์ยังจะเป็นไปในทางค้ากำไรเกินควร และทำให้ราษฎรส่วน
มากต้องเดือดร้อนแล้ว รัฐบาลก็จำเป็นต้องเข้าจัดการควบคุมทันที

๒. นายแก้ว สิงหะคเชนทร์ (พิจิตร) ตั้งกระทู้ต่อนถามว่า ตาม
ที่รัฐบาลได้ตอบกระทู้ในสภาฯ นี้ในเรื่องกาฬโรคว่าได้จัดการป้องกัน
และปราบปรามอย่างเข้มแข็งอยู่แล้วนั้น ปรากฏว่าขณะนี้โรคยัง
หาสงบไม่ กذبระบาดเข้ามาจนถึงจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งขยาย
เขตต์ระบาดกว้างขวางออกไปกว่าเดิม ข้าพเจ้าขอทราบเรียนถาม
ว่า ๑. รัฐบาลจะพยายามระดมกำลังแพทย์และเจ้าหน้าที่เพิ่มเติม
ขึ้นให้เข้มแข็งกว่าเดิม เพื่อกำจัดโรคนี้ให้สงบโดยเร็วจะได้หรือไม่
เพราะเหตุใด ๒. โดยณะเพาะจังหวัดพิจิตร ซึ่งมีที่ตั้งจังหวัดใกล้เคียง
ชิดกับจังหวัดพิษณุโลกกว่าจังหวัดใด ๆ และมีกาติดต่อส่งตวง
ทั้งทางบกและทางน้ำ ซึ่งต่อแหลมต่ออันตรายมากกว่าจังหวัดอื่น ๆ
นั้น รัฐบาลได้จัดการป้องกันไว้แล้วอย่างไรบ้างหรือไม่

พต. หลวงเซวณศักดิ์สงคราม รัฐมนตรี ตอบว่า การระดมกำลังกำจัดกาฬโรคที่จังหวัดพิษณุโลกนั้น กระทรวงมหาดไทยได้จัดเพิ่มเติมอย่างเข้มเข้มนกว่าเดิม โดยได้ส่งนายแพทย์ ๓ นาย ผู้ช่วยแพทย์ ๓ นาย กับเงินค่าใช้จ่ายพร้อมด้วยเวชภัณฑ์ต่าง ๆ เพิ่มเติมขึ้นไปอีก นอกจากนี้แพทย์กรมรถไฟยังได้ทำการร่วมมือตรวจสินค้าที่จะออกจากจังหวัดที่เกิดกาฬโรค และได้ช่วยทำลายหนูกับทำความสะอาดด้วยยาทำลายเชื้อโรค, เก็บกวาดรังหนูตามโรงสินค้าทุกแห่ง ส่วนตามรถสินค้าและรถคนโดยสารทุกขบวนก็ได้ตรวจรักษาความสะอาดเป็นการประจำอยู่แล้ว เพราะในจังหวัดพิศิตรได้ระดมทำการป้องกันกาฬโรคล่วงหน้าอยู่ก่อนแล้ว โดยได้ทำการเมื่อหนู ตักหนู และให้รักษาความสะอาดในท้องที่อำเภอเมือง ซึ่งเป็นที่ชุมนุมชนทุกแห่ง นอกจากนี้ยังได้ส่งกับตักหนู ๗๘๐ กับพร้อมด้วยเวชภัณฑ์ไปให้ด้วย ตามรายงานครั้งสุดท้ายไม่ปรากฏว่าจังหวัดพิศิตรได้มีโรคชนิดนี้เกิดขึ้น และจังหวัดที่ปรากฏว่าได้มีโรคระบาดมาเต็ม ๆ นั้นก็ปรากฏว่าโรคได้สงบไปแล้ว

๓. พต. ต. พระยาอมรวิสัยสรเดช (ดำปาง) ตั้งกระทู้ถามว่า นโยบายเหมืองแร่ทางภาคพายัพของรัฐบาลเป็นสถานใด เช่น ก. จะให้ราษฎรผู้เป็นเจ้าของบ้านและเจ้าของโภคทรัพย์ได้ทำเอง หรือ ข. รัฐบาลเข้าหุ้นส่วนกับราษฎรทำ หรือ ค. รัฐบาลเข้าหุ้นส่วนกับ

ชนต่างชาติทำ หรือ ง. รัฐบาลทำเอง หรือ จ. รัฐบาลจะยังไม่เปิด
เหมืองแร่ทางภาคพายัพนี้ เพราะเหตุใด

หลวงชำนาญนิติเกษตร รัฐมนตรี ตอบว่า รัฐบาลขอตอบ
รวมกันว่า นโยบายเหมืองแร่ทางภาคพายัพเป็นสถานที่นั้น รัฐบาล
ได้ตอบไว้ในวันแถลงนโยบายแล้ว ในระหว่างนี้กำลังพิจารณาอยู่
จึงยังไม่อาจตอบให้ทราบได้

๕. พล.ต. พระยาอมรวิสัยสรเดช (ดำปาง) ตั้งกระทู้ถามว่า
รัฐบาลมีนโยบายว่าจะให้ราษฎรผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งเรียนจบ
ประถมศึกษาสามัญมากกว่าถึงจำนวนราษฎรทั้งหมด ต่อจากเวลา
นี้ไปอย่างน้อยอีกกี่ปีอย่างมากที่สุด

พ.ท. ประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรี ตอบว่า ๑. การคำนวณ
ว่าจะมีผู้มีสิทธิออกเสียงเรียนจบประถมศึกษาเกินถึงจำนวนพลเมือง
ทั้งหมดเมื่อไรนั้น เป็นเรื่องที่คำนวณได้ยาก เพราะจำนวนตัวของ
พลเมืองผู้จบประถมศึกษาไม่เป็นปฏิภาคได้สัดส่วนสัมพันธ์กับจำนวน
พลเมืองทั้งหมด และการเงิน ๒. เท่าที่กระทรวงธรรมการได้จัด
การศึกษาหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองนี้มีรายการดังนี้
จำนวนโรงเรียนใน พ.ศ. ๒๔๗๔ ๖,๘๘๓ โรงเรียนใน พ.ศ. ๒๔๘๓
๓๒,๕๐๓ โรงเรียน เพิ่มขึ้น ๕,๖๒๐ โรงเรียน หรือ ๓๐๐ เปอร์เซ็นต์
จำนวนครูใน พ.ศ. ๒๔๗๔ มีจำนวน ๓๗,๔๐๒ คน ใน พ.ศ. ๒๔๘๓

มีจำนวน ๔๓,๔๗๓ คน เพิ่มขึ้น ๒๕,๐๖๘ คน จำนวนนักเรียนใน
พ.ศ. ๒๕๖๔ มีจำนวน ๗๘๘,๘๔๖ คน ใน พ.ศ. ๒๕๖๓ มีจำนวน
๓,๕๓๓,๐๘๘ คน เพิ่มขึ้น ๗๔๒,๒๒๓ คน หรือเท่ากับ ๓๐๐ เปอร์เซ็นต์

๕. นายจำรัส มหาวงศ์นันท์ (น่าน) ตั้งกระทู้ถามว่า รัฐบาล
มีนโยบายที่จะรักษาปูชนียสถานอันเป็นที่เคารพสักการะบูชาในวัด
หลวง วัดราษฎร์ และวัดร้างบ้างหรือไม่ และได้รักษาสถานที่
แห่งใดไว้บ้างหรือไม่เคย

พ.ท. ประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรี ตอบว่า การรักษาปู
ชนียสถานในวัดหลวงและวัดราษฎร์นั้น กระทรวงธรรมการได้ปฏิบัติ
ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองคณะสงฆ์ ส่วนปูชนียสถาน
อันมีลักษณะเป็นโบราณวัตถุนั้น ได้จัดการรักษาตามพระราช
บัญญัติว่าด้วยโบราณสถาน ศิลปวัตถุ และโบราณวัตถุ ในหน้าที่
ของกรมศิลปากร สำหรับการบำรุงรักษานั้นย่อมแล้วแต่กำลัง
และการเงิน

๖. นายจำรัส มหาวงศ์นันท์ (น่าน) ตั้งกระทู้ถามว่า กำนัน
ผู้ใหญ่บ้านต้องเข้ามกราชการณที่ว่าการอำเภอทุกเดือน บางคน
ต้องเดินทางตั้ง ๓-๓ วันกว่าจะมาถึง และต้องเสียค่าพาหนะและค่า
อาหาร จึงขอถามว่ารัฐบาลจะจ่ายเบียดเบียนและค่าพาหนะให้ได้
หรือไม่

พ.ศ. หาดวงเสวรงค์คีตสังคราม รัฐมนตรี ตอบว่า กำนันท่านนั้น
ที่ต้องมาราชการที่อำเภอเป็นประจำ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นมาไม่ได้
จึงให้ผู้ใหญ่บ้านมาแทน และการมานั้นก็มีได้มาเพื่อกิจการ โดย
ณะเพราะการ ประชุมอย่าง เดียว แต่ยอมมาเพื่อกิจธุระและเพื่อ
ประโยชน์อย่างอื่น ๆ ด้วย เช่นเบิกเงินส่วนตัว ส่งบัญชีสำรวจ
ภาษีอากร เป็นต้น และการพักกันอยู่ระดับนอนโดยปกติทั่ว ๆ ไป
ตามอริยาศาสตร์ก็มักจะพักอยู่กับคณะกรรมการ อำเภอหรือญาติพี่น้องที่
อยู่ใกล้เคียงอำเภอ ซึ่งนับว่าเป็นความสะดวกโดยมาก และใน
บางกรณีเช่นการ เป็นพระยานในการ ทำตัวพิมพ์รูปพรรณสัตว์พาหนะ
หรือควบคุมผู้ต้องหามาส่ง เป็นต้น ไม่ว่าจะกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านก็
ยอมได้รับค่าตอบแทน หรือค่าพาหนะแต่ต่างกรณี ตามระเบียบ
ที่มีอยู่แล้ว

๗. นายผล แสงสระดี (ชอบแก่น) ตั้งกระทู้ถามว่า เนื่อง
ด้วยการเดินรถไฟ ระหว่างกรุงเทพ ฯ ถึงขอนแก่นนั้น ผู้โดยสาร
ต้องเสียเวลา ในการพักแรมคืนที่นครราชสีมา ชุระกิจทั่วไปต้อง
ประสพความขลุกขลักนานาประการเป็นอันมาก ดังนั้น เพื่อที่จะ
อำนวยความสะดวกเสริมความสะดวกของบรรดาพ่อค้า ประชาชนทั่วไปให้
รวดเร็วยิ่งขึ้น รัฐบาลจะเปิดการเดินรถไฟจากกรุงเทพ ฯ ถึงขอนแก่น
รวดเร็วจะได้หรือไม่

พ.อ. หลวงเสรีเริงฤทธิ์ รัฐมนตรี ตอบว่า เรื่องนี้อยู่ใน
ความคั่งริและพิจารณาของกรมรถไฟอยู่แล้ว

๘. นายทองม้วน อัครถาวร (มหาสารคาม) ตั้งกระทู้ถามว่า
๑. การบำรุงกองทัพย่อมจำเป็นยิ่งในเวลานี้ กระทรวงกลาโหมมี
นโยบายจะจัดหารายได้ในเรื่องออกสลากกินแบ่งบำรุงกองทัพสยาม
หรือไม่ หรือท่านได้ดำริแล้วเพียงไร ๒. ปราบกฏว่าอีกหลาย
จังหวัดพลเมืองที่เข้าอยู่ในข่ายต้องรับราชการทหาร รัฐบาลมี
นโยบายจะจัดการให้พลเมืองเหล่านั้นได้เข้ารับราชการทหารอย่างไร
บ้างหรือหาไม่

พ.อ. หลวงพรหมโยธี รัฐมนตรี ตอบว่า ข้อ ๑. กระทรวง
กลาโหมยังไม่มึนโยบายในขณะนี้ จึงยังไม่ดำริ ข้อ ๒. ได้เคยตอบ
ครั้งหนึ่งแล้วตามกระทู้ถามที่ ๓๘๘/๒๕๘๐ โปรดดูราชกิจจานุเบกษา
เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๕ หน้า ๒๒๘

๙. นายพัน ด้พรรณสาร (พระนครศรีอยุธยา) ตั้งกระทู้ถามว่า
เดิมเมื่อกรมชลประทานชุดคลองระพีพัฒน์ ได้วางสก็มจะชุดคลอง
ระบายฝั่งทางใต้ คือ อาร ๓ อาร ๒ อาร ๓ ฯลฯ คลองระบาย
ทุก ๆ อาร กรมชลประทานก็ได้ชุดไปตามสก็มหมดแล้ว คงเว้น
ว่างอยู่แต่คลองระบายอาร ๒ คือจากหนองกวยมาตำบลคองหน้ำ
นาง ตำบลไผ่ด้อม กิ่งอำเภอนาขี้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่ง

มีที่นาเป็นจำนวนตั้งหมื่นไร่จะได้รับประโยชน์จากคลองระบายน้ำอาร์ ๒ แต่เพราะเหตุใดกรมชลประทานจึงไม่ดำเนินการขุดตามตักเดิม และจะขุดได้เมื่อไรหรือไม่ เพราะเหตุใด

พ.อ. หลวงสัญญายุทธศาสตร์ รัฐมนตรี ตอบว่า การที่ทางการไม่ขุดคลองส่งน้ำ อาร์ ๒ ตามโครงการเดิมนี้ ก็เนื่องจากปรากฏว่าท้องที่บางตำบลที่จะได้รับน้ำจากคลองอาร์ ๒ ตามโครงการเดิม เช่นตำบลคอนหม้านาง เป็นที่ดอน มีระดับสูงกว่าระดับน้ำในคลองระพีพัฒน์และคลองชอยในบริเวณนั้นมาก แม้จะขุดคลองอาร์ ๒ ตามโครงการเดิมก็ไม่สามารถจะส่งน้ำขึ้นไปถึงได้ แต่ทางการได้ขุดต่อคลองอาร์ ๑ ซึ่งตามโครงการเดิมมีระยะเพียง ๖ กิโลเมตร ให้ยาวออกไปอีก ๘ กิโลเมตร รวมเป็น ๑๔ กิโลเมตร และส่งน้ำไปได้ถึงตำบลไผ่ด้อม ตำบลพระแก้ว และบริเวณคลองอาร์ ๒ ด้วยแล้ว ฉะนั้นจึงไม่จำเป็นที่จะขุดคลองอาร์ ๒ อีก

ส่วนกะทู้ถามของ นายฟอง สิทธิธรรม (อุปราชธานี) เรื่องการชลประทานในภาคอีสานนั้น ผู้ตั้งกะทู้ถามไม่มาประชุม ประชานสภา ฯ จึงสั่งให้เลื่อนไป

ประชานสภา เสนอร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อจัดสร้างโรงพยาบาลโรคจิตต์ จังหวัดนนทบุรี พุทธศักราช ๒๔๙๓

และร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างสถานีวิทยุ จังหวัดนนทบุรี พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งคณะกรรมการสามัญ ชุดที่ ๓ พิจารณาเสร็จแล้ว ต่อที่ประชุมตามลำดับ

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้ในวาระ ที่ ๒ เรียงลำดับมาตราจนจบร่างที่คณะกรรมการตามลำดับ แล้วลงมติ ให้นำร่างพระราชบัญญัติทั้งสองขึ้นเสนอคณะผู้สำเร็จราชการ แทนพระองค์เพื่อลงนามออกประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป

ประธานสภา ฯ เสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พด เรือ น พุทธศักราช ๒๔๘๓ ของ ร.ท. ชุนวิริยะเหิรหาจ (นครปฐม) ต่อที่ประชุม

ผู้เสนอได้แถลงถึงความประสงค์ ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ ใจความสำคัญว่า ข้าราชการชั้นเสมียนพนักงานตามล่วน ภูมิภาคนี้ ส่วนมากมีตำแหน่งต่ำกว่าอันดับ ๗ ซึ่งไม่สามารถจะ เข้าสอบแข่งขันเลื่อนขึ้นไปเป็นข้าราชการพด เรือ น ชั้นตรีได้ และ การเดือนเงินเดือนก็ได้โดยยาก จึงควรที่จะเปิดโอกาสผ่อนผันให้ ข้าราชการชั้นจัตวาทุกอันดับ มีสิทธิเข้าสอบแข่งขันเลื่อนขึ้นไปเป็น ข้าราชการพด เรือ น ชั้นตรีได้ โดยทั่วกัน

รัฐบาล ได้ขอรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปพิจารณา ก่อน สภา ฯ ลงมติรับหลักการ

ที่ประชุมอนุมัติ

ส่วนร่างพระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่ พุทธศักราช ๒๕๑๓
และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาญา พุทธ
ศักราช ๒๕๑๓ ของหอดวงศรีสุพรรณดิฐ (ชุมพร) กับร่างพระราช
บัญญัติการพิมพ์ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๑๓ ร่างพระราช
บัญญัติควบคุมการขายยา (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๑๓ และร่าง
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
บรรพ ๕ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๑๓ ของนายทองอินทร์
ภูริพัฒน์ (อุบลราชธานี) นั้น ผู้เสนอมิได้มาประชุม ประธานสภาฯ
จึงสั่งให้เลื่อนไป

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๘ นาฬิกา

ศทกรร มบดี

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๕ / ๒๕๑๓ (สามัญ) สมัยที่ ๒ ชุดที่ ๓

วันอังคารที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๓

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๓๕ นาฬิกา

เมื่อสัปดาห์มาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ประธานสภาฯ ได้
กล่าวเปิดประชุมและแจ้งต่อที่ประชุมว่า ได้รับหนังสือจากนายก